

Een statuut voor elke vakbondsafgevaardigde

Vanaf 1 januari 2020 is het nieuwe mandaat voor vakbondsafgevaardigden gestart. Onze COV-afgevaardigde is het syndicale uithangbord op jouw school. Hij of zij biedt een luisterend oor, verdedigt de belangen van de collega's en staat hen bij indien nodig. De krijtlijnen waarbinnen ze deze opdracht uitvoeren, vind je terug in het syndicaal statuut.

Het syndicaal statuut beschrijft de rechten en plichten van de vakbondsafgevaardigden. In het onderwijs kennen we verschillende syndicale statuten, afhankelijk van de school waar je werkt:

- ⇒ Behoort jouw school tot het katholieke net? Dan geldt het statuut van de vakbondsafvaardiging in het katholiek onderwijs van 29 juni 2007.
- ⇒ Werk je in een gemeentelijke of provinciale school? Dan baseren we ons op de wet van 19 december 1974 en het Koninklijk Besluit van 28 september 1984 over de betrekkingen tussen de overheid en de representatieve vakbonden van haar personeel.
- ⇒ Of werk je in een vrije school die niet behoort tot het katholieke net? Dan baseren we ons op het LOC-decreet. Hier wordt zelfs nog een verschil gemaakt of je al dan niet zetelt in het lokaal onderhandelingscomité.

In die verschillende syndicale statuten zien we een aantal gemeenschappelijke afspraken die voor iedereen gelden.

Rechten

De vakbondsafgevaardigde mag mondeling en schriftelijk alle **mededelingen van professionele en syndicale aard** geven die nuttig zijn voor het personeel. Schriftelijke mededelingen moeten vooraf door jou als directeur gezien worden en mogen aangeplakt worden op daartoe voorziene plaatsen.

- Een syndicaal bord in de leraarskamer of op een vlot toegankelijke plaats is een meerwaarde voor de syndicale werking op jouw school. De vakbondsafgevaardigde zal je dankbaar zijn om deze mogelijkheid te voorzien.
- Interessante artikelen in Basis, de nieuwsbrief, het kringblad? Ze mogen gerust gekopieerd en uitgehangen worden op het syndicale bord.

De vakbondsafgevaardigde mag **informatievergaderingen voor het personeel** organiseren in de school, maar buiten de schooluren. De directeur wordt daarover vooraf ingelicht.

- Soms is onderhandelen alleen niet genoeg en moeten we actie voeren om onze eisen kracht bij te zetten. Op een syndicale vergadering kan je de collega's vertellen over het wat, waarom en hoe.
- Ook als er bij jou op school een zwaar thema aan de orde is kan de vakbondsafgevaardigde de collega's samenroepen om dit te bespreken, te horen wat er leeft bij de achterban, en standpunt in te nemen.

De vakbondsafgevaardigde mag **stappen zetten bij het schoolbestuur** ter verdediging van de belangen van de personeelsleden.

De vakbondsafvaardiging mag **de personeelsleden die zich bij het schoolbestuur moeten verantwoorden bijstaan**.

- Bijstaan mag je bijna letterlijk nemen. De VA kan meegaan met de collega, hem of haar (mentaal) ondersteunen, zorgen dat het gesprek op een respectvolle manier verloopt.
- Bijstand kan enkel op uitdrukkelijke vraag van de betrokken collega.

De vakbondsafgevaardigde mag **geen tuchtsanctie** oplopen voor daden die gesteld worden in de uitoefening van het mandaat als vakbondsafgevaardigde.

De vakbondsafgevaardigden krijgen, op uitnodiging van een verantwoordelijk bestuurslid van het COV, **verlof om deel te nemen aan de werkzaamheden van werkgroepen en commissies** van het COV.

- Wanneer de VA zetelt in een commissie of werkgroep van het COV, bijvoorbeeld de pedagogische of syndicale commissie, het sectorcomité voor buitengewoon onderwijs, ...
- De VA bezorgt vooraf (een kopie van) de uitnodiging die de afwezigheid verantwoord.

De vakbondsafgevaardigde krijgt, op uitnodiging van een verantwoordelijk bestuurslid van het COV **verlof om deel te nemen aan vormingsdagen** die door het COV georganiseerd worden. Je hebt recht om maximum drie vormingsdagen per jaar te volgen.

- Deelname aan de vormingsdagen is een recht! Wij adviseren onze vakbondsafgevaardigden om af te spreken met de collega-militanten uit hun scholengemeenschap om samen naar een vormingsdag te gaan.
- Het COV organiseert gewoonlijk twee dagen militantenvorming per jaar. Nieuwe militanten kunnen daar bovenop ook nog inschrijven voor een extra vormingsdag over sociale vaardigheden. Beide initiatieven bevelen we heel warm aan, niet alleen om de technische bagage van jouw vakbondsafgevaardigde te vergroten maar ook om collega's militanten, COV-bestuursleden en de inspraakbegeleider te ontmoeten.

De vakbondsafgevaardigde krijgt **verlof om te zetelen in raden of commissies die wettelijk of decretaal opgericht zijn**. De uitnodiging gaat uit van de voorzitter of van een verantwoordelijk bestuurslid met vermelding van dag en uur van de vergadering.

- Bijvoorbeeld wanneer de VA zetelt in de reffectatiecommissie.

De afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties mogen maximaal belast worden met een hoofdopdracht die het minimum van het aantal uren voor een ambt met volledige prestaties bedraagt.

- In mensentaal: er mag geen plage opgelegd worden aan de vakbondsafgevaardigde.
- Dit recht is niet vermeld in de syndicale statuten, maar wel opgenomen in het 'Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de opdracht van het personeel in het basisonderwijs van 17 juni 1997'.

En plichten

De vakbondsafgevaardigde moet discreet omspringen met vertrouwelijke informatie.

Wil je meer weten over het syndicaal statuut waar jouw vakbondsafgevaardigde op steunt? Raadpleeg dan het [Syndicaal statuut katholiek onderwijs](#), of [De wet](#) en [het besluit](#) voor de gemeentelijke en provinciale scholen of het [LOC-decreet](#).